

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 8 korona
Félévre 4 korona
Negyedévre 2 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Vaszary Kolos hercegprimás.



Vaszary Kolos bíboros hercegprimás az elmúlt héten tartotta aranymiséjét 50 éves papi felszentelése évfordulóján. Magyarország első papjának jubileuma a legnagyobb csendben folyt le.

A külön vámterület föltételei.

Az egész magyar közéletet, de első sorban a magyar mezőgazdákat izgatónan érdeklő vámterületi kérdés vitájában hétfőn, e hó 29-én, *Károlyi* Sándor gróf, a magyar agrárius vezér hatalmas szava hangzott el a képviselőház ülés-termében. Alább közöljük a beszédnek a kisgazdákat érdeklő részét szószerint, főleg azért, hogy a magyar gazdák ebben a létérdeküket érintő kérdésben tájékoztatva legyenek a legilletékesebb egyén részéről a jövő terveinek kilátásairól és azokról a teendőkről, amelyek a politika új alakulásában szükségesek, hogy a magyar mezőgazdaság jövő boldogulása biztosítottassék.

Károlyi Sándor gróf is elfogadja a külön vámterületet, ha annak megfelelő előfeltételei létesülnek és gondos előkészítése kellő időben megtörténik. Az ő tegnapi beszédje az aggódó, de azért reményteljes hazafinak, a lelkes agráriusnak, a tapasztalt politikai és közgazdasági vezérnek tanácsadása az ország ügyeit intéző politikusok és ezeket a politikusokat támogató gazdaközön-ség részére, kifejtve azt a programot, melynek teljesülésével a külön vámterület hatását a magyar mezőgazdaság fejlődésére nem károsnak, hanem hasznosnak várhatjuk.

A beszéd említett részét, mely többet mond minden magyarátnál, a következőkben közöljük:

„Ami a kisbirtok egyéb helyzetére vonatkozik, én azt hiszem, a kisbirtokos nagy előnyére lesz, ha képesek leszünk az ő *termelési viszonyait javítani*, ha foglalkozunk a tojásexporttal komolyan, ha sulyt fektetünk a zöldség, vajtermelésre stb. Meggyőződésem, hogy ha itt nem a törvényhozás, nem a kormány jön segítségre, akkor nem is fog a dolog eredményesen megindulni. Ha azonban egyszer megindul, magától megy tovább, de meg kell indulnia. Ott van azután az *export kérdése* és e tekintetben arra kell törekednünk, hogy mindenféle gazdasági s egyéb ipari termékeinket exportálni kell. Ezek mind olyan dolgok, amelyek valóban nyomnak a latban és a kisbirtok helyzetét nagyban javíthatják.

De aztán a legnagyobb csapások egyike a birtok nagy szétdaraboltsága, vegyes törpebirtok keletkezése, amely miatt szükséges létrehozni a *birtokminimumot*; nem mondom, hogy egyfélét az egész országra, hanem minden vidékre, minden tájakra, az ottani viszonyokra külön-külön. Az, t. Ház, hogy minden ember licitációt vihessen keresztül és így kidobjon valakit, akármilyen öreg is az asszony, vagy akármilyen apró is a gyerek,

az utcára dobjon és ne maradjon ennek menekvő helye, ahol végnapjait eltölthesse, az igazán Batu kán idejéből való felfogás. Ott van Amerika, ott harminc, negyven év előtt kezdték meg a homesteadot és az otthon védelmét.

A kisbirtoknak felette nagy érdeke, hogy az *uzsorat leküzdhesse*. Az uszoratörvénynek tehát létre kell jönnie, mert nagy szükség van rá, de ez magában még nem elég, mert van sok más efféle csempészet, amely akár a telekkönyvi rendszer, akár a kereskedelmi szokások, akár pedig más eljárások alapján keresztül vihető és amely valóban uszoraszámba megy. Ettől kell őket megvédeni: ez nagy munka talán, mert nagyon sok törvényünket kell korrekтура alá venni, de ennek mégis meg kell lenni.

A falu védelmére kell kelni és én azt hiszem, arra való a *szövetkezeti mozgalom*. Arra kell az embereket mindinkább megtanítani, hogy az összetartozandóság eszméjét tudják keresztül vinni és tudjanak összetartva érvényesülni. Erre való a szövetkezeteknek minden fajtája; ezeknek elmaradniok nem lehet, mert ha elmaradnak, akkor messze hátra maradunk Európától, holott egész Európában, nézzük akár Németországot, akár Angliát, akár Olaszországot, akár más országokat, mindenütt a szövetkezeti gondolat az, amelylyel megmentjük a kicsinyt. Utóvégre is ezt a menekvést meg kell neki adni, mert arról van szó, hogy egy nálánál pénzügyileg talán hatalmasabb és erőteljesebb gazdasági existenciának befolyásától és kiszípolozásától mentessék meg.

Ezt kell megalkotni. Ezt kell becsepegtetni a közszellemben, a közigazgatásba és mindenféle intézkedésbe amely akár a törvényhozás, akár a megye, akár a bíróságok, előtti eljárásban előfordul; ezt a szellemet, a védelmi szellemet kell belecsepegtetni.

Akkor új élet fog megindulni.“

ORSZÁGGYÜLÉS.

Május hó 25-én, csütörtökön, a képviselőház az azóta szerencsétlen véget ért *Keglevich* István gróf összeférhetetlenségi esetével foglalkozott s a többség kimondotta, hogy a belügyminiszter 24 óra alatt köteles az erre vonatkozó iratokat a bizottság rendelkezésére bocsátani.

Ezután *Kossuth* Ferenc indokolta meg az önálló autonóm vámtarifa kidolgozására vonatkozó indítványát, melyet a Ház nagy többséggel fogadott el tárgyalásra.

Simonyi-Semadam Sándor a kivándorlási törvény revíziójára nézve beadott indítványát okolta meg. A Ház az indítvány előkészítésére bizottságot küldött ki.

Pénteken mentelmi ügyekkel foglalkoztak, szombaton pedig Heves és Somogy vármegyék hazafias feliratait vették tárgyalás alá. A feliratok mellett *Pap* Zoltán előadón kívül nagyhatású beszédeket mondtak még *Batthyányi* Tivadar gróf, *Kaas* Ivor, *Návay* Lajos és *Herman* Ferenc. Ez utóbbi új ember a parlamentben

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 30 év óta

MAUTHNER ÖDÖN császár és királyi udvari szállító magkereskedésében k a p h a t. <<

s meglátszott rajta, hogy igyekezettel iparkodik képviselői hivatását betölteni.

29-én, hétfőn, *Kossuth* Ferenc indítványának, az önálló autonóm vámtarifa előkészítésének tárgyalását kezdték meg. Első szónok *Kossuth* Ferenc volt, kinek beszédét zajos tetszéssel fogadták.

Utánna *Károlyi* Sándor gróf, az ősz agrárius vezér szólalt fel, akit általános, nagy érdeklődéssel hallgattak s zajos éljenzés tört ki az egész ellenzéken, mikor kijelentette, hogy *Kossuth* indítványát elfogadja. *Károlyi* beszédének a kisértőket érdeklő részét lapunk vezető helyén szövszerint közöljük.

Károlyi után *Lázár* Pál és *Markos* Gyula képviselők, majd *Hieronymi* Károly kereskedelemügyi miniszter szólaltak fel, ez utóbbi azonban a már hangoztatott elveken kívül semmi újat nem tudott mondani a közös vámterület védelmére.

Kedden az ülés elején *Zlinszky* István összeférhetlenségi esetet jelentett be *Perczel* Dezsőre vonatkozólag, aki királyi kegyelemből élvez a törvényszabta nyugdíjánál magasabbat. Ezután a *Kossuth*-féle indítvány tárgyalását folytatták.

Rubinek Gyula, az O. M. G. E. ügyvezető titkára nagyhatású beszédet mondott a mezőgazdák érdekeinek védelmére. Utána *Szabó* Kálmán fejtette ki indokait, melyek a javaslat elfogadására készítik.

A következő szónok *Laehne* Hugó, az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület igazgatója, az ellenérvek egész tárházával polemizált Tisza és *Hieronymi* miniszterek állításai ellen és ezeket kellő értékükre szállította le.

Szerdán *Polónyi* Géza a közös vámterület hátrányait és az önálló vámterület előnyeit mutatta ki. Utánna *Tisza* István miniszterelnök mentegette magát és igazolni akarta, hogy a mezőgazdaságnak minő szolgáltatokat tett. Csütörtökön az ünnep miatt nem volt ülés.

Országos ifjusági tornaverseny.

A klasszikus olympiai tornajátékok mintájára rendezett országos ifjusági tornaversenyek immáron teljesen beváltak.

Az öt évenként ismétlődő tornaverseny f. évi május hó 27-én és 28-án került ismét sorra, és az erre jelentkezett 5000-nél több diák napokig tette színessé, derültté a főváros utcáit.

Lobogó zászlók alatt, harsogó trombita- és pergő dobszóval vonultak át ifjaink az utcákon. S a közönség tüntetőleg fogadta, kísérte és ünnepelte a serdült daliákat; öröme tolett délceg tartásukban, katonás mozdulataikban, erő:öl és önbizalomtól sugárzó tekintetükben. Mélységes szeretet becézte őket mindenütt, a köztudat bennök ismerte fel a haza méltó reménységét, nemzeti küzdelmeink folytatását, akik bizonynyal megérik majd azt, a miért ma harcolunk. A leendő magyar hadsereg körvonalai e fiatal csapatokból bontakoznak ki lelki szemeink előtt s elégtétellel mutathatunk reájuk, mint a legszebb bizonyítékra, hogy hiába ellenkeznek a bécsi körök, hiába vetnek akadályokat óhajaink elé: a véderő magyar részének nemzeti jellege érvényesülni fog a hadseregben. Mert ez az igazság, a természeti jog törvénye.

Daliás ifjuságunk át van hatva a magyar nemzet

iránt tartozó kötelességeitől, a nemzet szelleme él és heve lobog vérében s katonai hivatásának csak a törvényes állami jelvények és csak magyar vezénylet alatt fog eleget tehetni.

A tornaverseny előmérkőzései már pénteken délelőtt kezdődtek és a 2 főnap délelőttjén folytatódtak. A tulajdonképeni főversenyek szombaton és vasárnap délután folytak le.

Lélekemelő látvány volt a tanulók fölvonulása. Festői csoportok, szebbnél-szebb dresszekben, zászlókkal és katonazene kísérete mellett, feszes magatartásban vonultak példás rendben a versenypálya felé. Az uton mindenféle sűrű csoportokban állott sorfalat a közönség s ugy ezek, mint az ablakokból kitekintők mindenütt lelkes ovációkban részesítették az egész országból egybegyült ifjuságot, mely friss erőben, nemes szívvél-lélekkel ment a küzdelembe azért az ideális szép díjért: a *fehér selyem zászlóért*. A szabadkaiak hozták vissza a fővárosba s a *sepsi szentgyörgyi ev. ref. főgimnázium növendékei*, mint a díj ezidei nyertesei vitték el győzelemittasau magukkal.

A fővárosi közönség eddig nem tapasztalt óriási érdeklődést tanusított a tornaverseny iránt s mindkét nap megtöltötte a nagy pálya nézőterének minden zugát. Az ifjuság mindkét nap katonai pontossággal pontban 3 órakor vonult be a millennáris pályára s mintaszerű rendben, meghajtott zászlókkal léptetett el a diszes, drapériás sátor előtt, melyben a notabilitások foglaltak helyet.

A tanulók ezután a pálya belsején oszlopokba sorakoztak. *Sztojanovics* Jenő karmester a vezénylő emelvényre állt s adott jelre a zenekar és az egész tornászifjuság rákezdett a *Himnuszra*. A közönség kalaplevéve hallgatta az éneket. Valóban igen magasztos jelenet volt, amint az ötezer ifju áhitattal, csengő hangon énekelte a Himnuszt. Ezután megkezdődtek a szabadgyakorlatok s utánna a csapatok és mintacsapatok mutatták be ügyességüket korlátlan, nyujtón és lovon. Amerre a szem ellátott, szebbnél-szebb és ügyesebbnél-ügyesebb mutatóványokat végeztek. A mesteribb produkeciókat tapssal jutalmazta a közönség. A játékversenyek füleslá damérközésből és a magyar kótyajátékból álltak.

Különös tetszésben részesültek a II. kerületi állami főreáliskola növendékei által bemutatott és *Sulyok* János tornatanár találmányát képező *«zabla»* kéziszerrel végzett gyakorlatok. Ezek félkarhosszuságú pálcikák kettésével forgó lánccal összekötve, úgy, hogy e szerrel a szemnek is tetszetős ügyes csoportzatok képezhetők.

Néhány pillanat alatt újra oszlopokba sorakoztak a diákok és végezetül a *Szózatot* énekeltek el.

Teljesen önkéntelen volt azonban az ifjuság felbuzdulása vasárnap délután az ünnepség végeztével, mikor az egyik oszlop minden előkészület nélkül hazafias lendülettel a *Kossuth-nótát* kezdte énekelni. Egy pillanat s az egész tábor egy szívvél-lélekkel együtt tartott, míg a közönség felcsillanó szemmel, levett kalappal hallgatta végig az ébredő Magyarorszag hatalmas ígérését:

„... Mindnyájunknak el kell menni!”

N. Z.

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért »

„Hangya”, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Keglevich gróf halálos párbaja.

Közéletünk komorságára élesvilágot vetett hétfőn két országgyűlési képviselő személyes leszámolója, amelyben egyikük életét vesztette. A halott *Keglevich István* gróf szabadelvű párti képviselő, ellenfele pedig, akinek kardja a páros viaskodás közben átjárta szívét: *Hentz Károly* néppárti képviselő. A Házban veszték össze, hol ellentétes táborban küzdöttek. Kétségtelen, hogy a politikai harc szenvedelmé tette őket ingerültekké, ez a harc lobbantotta oly hirtelen lángra haragjukat, hogy oly kiméletlen szavakkal tudták illetni egymást, amelyeket nyugodt állapotukban nem tartottak volna méltóknak sem önmagukhoz, sem a helyhez, ahol kimondták. Minden kísérlet, amely a békés elintézésre irányult, hiábavalónak látszott, maga *Keglevich* gróf sem akarta, ami pedig a fegyveres elintézését illeti, e téren ő maga kívánta a legsúlyosabb feltételeket. Így került a sor tragikus kimenetelű, szigorú feltételű párbajra, amelyben *Hentz Károly* keresztül szurta a grótot, aki egy hang nélkül összeroskadt és alig másfél pernyi haláltusa után ott a vivőteremben meghalt.

A munka dicsősége.

— Apponyi Albert gróf egy munkáshoz. —

Az eberhardi uradalomnak, *Apponyi Albert* gróf gazdaságának egy öreg munkását, *Safarik János* arató-gazdát, aki ötvenhárom esztendő óta dolgozik az uradalomban, a földmivelési miniszter nemrég elismerő oklevéllel és száz korona jutalommal tüntette ki. A jutalmat és oklevelet *Ernyei Gyula*, a felsőcsallóközi járás főszolgabírája nyújtotta át a kitüntetett munkásnak főlemelő ünnepség keretében, amelyen jelen volt *Apponyi Albert* gróf nejevel és két gyermekével, a szomszéd birtokosság és az uradalom egész személyzete. A főszolgabíró után *Horváth Jenő*, a Pozsonymegyei Gazdasági Egyesület küldöttje mondott szép beszédet, majd felszólalt *Apponyi Albert* gróf és a következő beszédet mondotta:

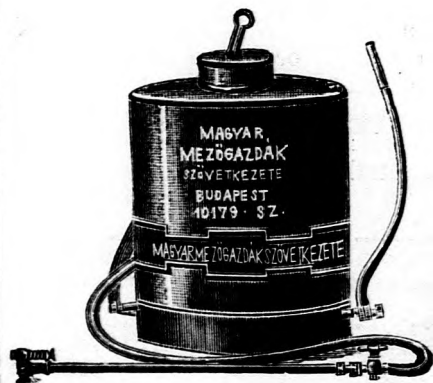
Kedves Szomszédaim és Barátaim! Ha *Safarik János* ránéz erre a diszokmányra, amely neki ma a magyar királyi kormány nevében elismerésül több, mint ötvenesztendei becsületes munkájáért átadatok, hát ezen a szép képen lerajzolva lát egy nőt, aki egyik főlemelt karjával a fölkelő napra mutat, míg a másik kezében a haza címere fölött babérkoszorút készül átnyújtani a kaszára támaszkodó derék munkásnak. Ebben a képen

kifejezve van, ami ma történt. Ez a nő a képen a magyar hazát jelképezi és azt jelenti, hogy a magyar haza nem feledkezik meg a legegyszerűbb fiáról sem, aki a maga szerény körében hiven teljesíti kötelességét, hogy azt a babérkoszorút melylyel hőseit megjutalmazza, amelylyel költőit megkoszorozza, amelylyel hírneves államférfiainak kitünteti, azt a babérkoszorút készen tartja annak a szerény munkásembernek számára is, akiről bár nem fog szólni a történelem, akinek nevét bár nem veszi szárnyára a hír, mégis a haza jólétének, a fejlődés biztosságának, mindnyájunk és az egész nemzet főtartásának, erejének, fölvirágzásának egyik nélkülözhetetlen tényezője.

A fölkelő napra irányított karmozdulat pedig azt jelenti, hogy az értelmes, szorgalmas és lelkiismeretes munkában van a haza jövője. Barátaim! Bár szerény sorsban él az, akit ma kitüntetünk és ünnepelünk, bár szerény sorsban él az itt jelenlévőknek legtöbbje, bár küzd az étellel, hogy magának és szeretteinek a mindennapi kenyeret biztosítsa, azért a mainappól tanúságot meríthettek, hogy nem a gazdagság és hírnév adja meg a boldogságot és megelégedést, nem azon alapul a benső megnyugvás, hanem épül azon az öntudaton, hogy mint ember, mint keresztény, mint hazafi, mint családapa a magunk kötelességét tisztességgel, becsületességgel teljesítettük; akkor főlemelt fölvel léphetünk mindenki elé, még a király elé, sőt bizalomteljes arccal nézhetünk föl a Mindenhatóhoz is. Ez, tisztelt barátaim, jellemzi a mai ünnep jelentőségét, amelyből merítsen tanúságot mindenki, nemcsak a felnőttek és munkából kivénültek, hanem ti gyerekek is, kik jelen vagytok.

A munkának törvényét a paradicsom elhagyásakor mérte eredetileg az Ur büntetésül az emberekre, amely aztán áldássá változott. A munkának törvénye mindnyájunknak szól, nemcsak annak, aki arra rá van szorulva, hogy mindennapi kenyerét vele keresse, hanem szól azoknak is, kiket a gondviselés földi javakkal megáldott, akik azután kötelesek a saját kenyérkeresetükre nem szükségelt munkaerőt embertársaik javára fordítani. Én kedves barátaim nem mernék a szemetekbe nézni, ha nem tudnám, hogy oly munkás vagyok, mint *Safarik János* arató gazda, mert mikor körötökből és családom köréből eltávozom az ország fővárosába, nem mulatni megyek, hanem dolgozni a hazáért, dolgozni értetek. De ez a munka, amelyet én végzek, talán több hírnevet, több dicsőséget szerez nekem, mint nektek a ti egyszerű munkátok, de ez a munka sem nem hasznosabb, sem nem nemesebb, mint az, amelyet ti szerény körötökben végezték és amely legalább is épp oly szükséges nemzetünk főtartásához, mint a mi több fénytől körülvevett működésünk.

És ti én kedves gyermekeim, akik itt vagytok, jegyezzétek meg magatoknak, amit ma láttatok és hallottatok, jegyezzétek meg magatoknak, hogy láttatok a népnek egy egyszerű fiát, akit a haza tüntetett ki szerény, de becsületes munkájáért; szeressétek mindenkor ezt a népet, a hogy én ezt testvéremül szeretem, amint ezt előttem édes apám szerette.



Ajánljuk szavatolás mellett a francia „ECLAIR” permetezőnek minden tekintetben hű másolatát a „MEZŐGAZDÁK” permetezőt, melyet védjegyünk alatt idehaza gyártatunk.

Továbbá Ia. rézgálicot, szublimált kénport, Dr. Aschenbrandt-féle bordói és rézkénport, fehér hosszuszálú raffiahánesot, 4-szer sodrott jutafonalat, venyigemetsző ollókat, szőlő és faajtó késeket, gummiszalagot, furott és hasított parafadugót a legjutányosabb áron.

Kivánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., ker. Alkotmány-utca 31. sz.

Ti pedig, kedves szomszédaim gyermekei, ti is nézzetek erre a tisztességes munkában megvénült férfira és haladjatok azon a nyomon, amely nyomot ő nektek mutat, dolgozzatok kitartással és becsületességgel és akkor állandóan Istennek az a gazdag áldása lesz ezen a községen és annak minden lakóján, amelyet én nektek szívem mélyéből kívánok!

A beszéd alatt alig maradt szem szárazon, a végén pedig zugó éljenzés és tapshivár hangzott föl, amely percekig tartott. Azután az iskolásgyermekek a Himnuszt énekelték el, majd pedig a házigazda meghívására a vendégek *Kondé* Lajos uradalmi intézőnél lakomára gyültek össze, a fiatalság pedig táncra perdült, amely késő ostig tartott.

Harmincezer munkás sztrájkja.

A vasmunkások memorandumot nyújtottak át a magyar vasművek és gépgyárosok szövetségéhez, melyben a munkabér felemelését kérték. A szövetség a munkások kérelmét elutasította. A munkások vezetősége az elutasító választ szombaton este tudta meg. Nyomban értesítették a munkásokat is a váratlan fordulatról s egyuttal tudatták velük, hogy az elutasítást a vasárnapi ülésen fogják tárgyalni. A gyűlést vasárnap délelőtt meg is tartották a Hermina-kertben. Már jóval a tanácskozás megkezdése előtt zsufolásig megtelt a hatalmas kert munkásokkal, akik elkeseredve, izzó hangulatban gyülekeztek össze. A nagygyűlést Vanczák Pál nyitotta meg, aki után Teszársz Károly hosszas beszéd keretében ismertette a vasmunkások helyzetét. Teszársz beszéde befejezése után azt indítványozta, hogy a gyűlés mondja ki a sztrájkot. A munkások Teszársz beszédét dörgő éljenzéssel fogadták s percekig kiabálták: Elfogadjuk! Elfogadjuk! Kardos Jakab azt javasolta, hogy a sztrájk kimondása előtt forduljanak a gyártulajdonosokhoz s mindegyiknek küldjenek memorandumot s csak akkor szüntessék meg a munkát, ha ezek kedvezőtlen választ adnak. Többek felszólalása után a nagygyűlés egyhangulag elfogadta Teszársz indítványát. A munkások a határozat értelmében hétfőn nem is léptek munkába. Kivonultak a ligetbe, hol széjjeloszolva várják ügyeikben a döntést. A gyárosok szövetsége az elutasító válasz alkalmával hosszasán megbeszélte a munkások kérelmét s azt teljesíthetetlennek mondták. Állításuk szerint a munkások kérelmének teljesítése oly súlyos terheket róna vállalkra, hogy azt képtelenek lennének elviselni. A vasgyárosok a legutóbbi időben csak a legnagyobb áldozatok árán tudták fentartani üzemeiket s ha most teljesítenék a munkások kérelmét, tönk szélre jutnának.

Ezzel szemben a munkások azt állítják, hogy ha a gyárosok egy csepp jóakarattal viseltetnének ügyük iránt, minden nagyobb anyagi hátrány nélkül, békésen meg lehetett volna az egyezséget kötni. Tárgyalni kezdtek a felek, de tekintettel a nagy ellentétekre, ze csak napok mulva eredményezhet valamit.

Az orosz-japán háború.

Nagy ütközet a tengeren.

A kóreai szorosban megtörtént a nagy tengeri ütközet. Szombaton kezdődött, vasárnap folytatódott és hétfőn sem volt még vége. Egyes jelentésekből kiviláglik, hogy a japánok üldözik a menekülő orosz hajókat. A hírek szerint ugyanott, ahol ezelőtt tíz hónappal a vladivosztoki hajók szenvedtek súlyos vereséget, most a nagy balti flottát teszik tönkre a japánok. 1904. augusztus 14-én *Kamimura* admirális a vladivosztoki hajókkal a port-arturi flotta segítségére akart menni. *Csuszima szigettől* északra a kóreai-szorosban megütközött az oroszokkal s az öt órát tartott ütközet az oroszok vereségével végződött. Akkor is csak nagy fáradsággal és nehézséggel tudtak az oroszok a megsérült hajókkal a vladivosztoki kikötőbe visszatérni. Most tovább tartott a harc, sokkal nagyobb az oroszok vesztesége és nem bizonyos, vajjon eljutnak-e a menekülő hajók *Vladivosztokba*.

Togo admirálisnak egy rövid jelentése szerint az orosz flottából szombaton és vasárnap a japánok *elsüllyesztettek tizenhárom hajót, elvettek hat hajót*. A jelentés hozzáteszi, hogy a japán hajóraj sértetlen. Ezt nyilván úgy kell érteni, hogy a nagy hajóknak nem esett bajuk. Jelenti *Togo* azt is, hogy több mint kétezer orosz elfogott, de arról nem tesz említést, amit egy Reuter-távirat jelent, hogy *Neboogatov* orosz tengernagy is a japánok fogságába került.

Az ütközet egész lefolyásáról még tiszta képet nem lehet alkotni. A jelentésekben sok a hézag, az ellenmondás, de az tisztán áll mindenki előtt, hogy a kóreai szorosban a történelem legnagyobb tengeri csatáinak egyikét vívták meg, amelyről még napokig uj és uj részleteket fog hozni a táviró.

Togo jelentése.

Togo tengernagy jelenti Tokióba a kormánynak, hogy az orosz flotta összes vesztesége szombaton és vasárnap a következő volt: két csatahajót, egy parti páncélost, öt cirkálót, az önkéntes flotta két hajóját és három torpedónaszádbombolót *elsüllyesztettek*; továbbá két csatahajót, két parti páncélost, az önkéntes flotta egy hajóját és egy torpedónaszádbombolót elvettek.

DRÖSSLER KÁROLY

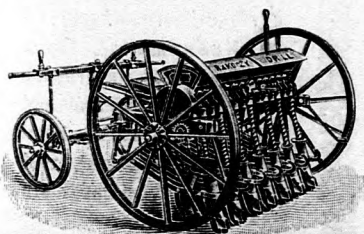
cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár
BUDAPEST, V. ker., Váci-körút 59. sz.

Magánjárokát, gőzmozgonyokat, gőzcséplőket,

járgányos- és kézcseplőket, benzín- és nyersolajmotorokat, malomberendezéseket és mindenféle egyéb gazdasági gépeket,

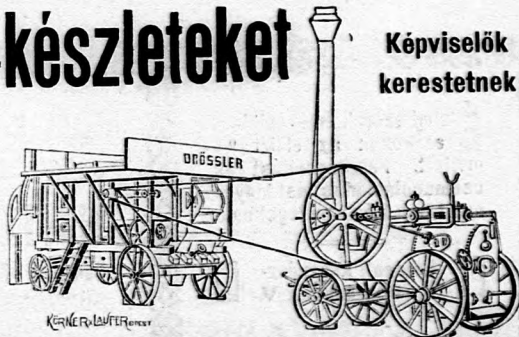
gőzeke-készleteket

Képviselők
kerestetnek



szállít szolid kivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett.

Árajánlattal és költségvetéssel kívánatra díjmentesen szolgálók.



Több mint 2000 orosz elfogtak. Togo hozzáteszi, hogy a japán hajóraj sértetlen.

A kórei tengeri ütközet.

A hetek óta várt nagy és döntő csata megtörtént. A Kelet-Azsiából érkezeit összes táviratok szerint az orosz flotta széjjel van verve és a flotta jelentékeny része harcceptelen lett. Nagyon kérdéses, vajjon Rosdesztvenszkinék még megmaradt hajói képesek lesznek-e menekülni a japánok elől, akik az üldözést a legnagyobb erővel folytatják.

Az orosz veszteség.

Tokióból jön a hír, hogy a japán hajóhaddal vívott ütközetben a következő orosz hajók súlyedtek el: a Borodino és Imperator Alexander III. nevű páncélos csatahajók. Az Admiral Nahimov, Dimitrij Donszkoj és Vladimir Monomak nevű páncélos cirkálók, az Admiral Usakov nevű parti páncéloshajó, valamint a Szvetlana és a Semcsu nevű cirkálók, a Kamesatka, Irteuszszin nevű szállítóhajók. Az Orel és Nikolaj II. nevű páncéloshajókat, valamint az Admiral Szenjagin és a General Admiral Apraxin nevű parti hajókat elvették a japánok. Összesen tíz hajó elsüllyedt és négy jutott a japánok kezére.

Nebogatov tengernagyot elfogták.

Tokióból jelentik, hogy Nebogatov orosz tengernagy 3000 emberrel fogságba került. Rosdesztvenszki tengernagy úgy látszik, megmenekült. A csata szombat reggel kezdődött. A japánok folytatják az ellenség üldözését.

A szárazföldi harctér.

A szárazföldi harctéren apróbb esatározások folytak az elmúlt héten. Vladivosztkkal megszakadt a vasuti összeköttetés és erős japán csapat vonul a kikötő ostromára. A nagy tengeri győzelem után a szárazföldön is megkezdik a japánok a támadást, ha a békekötés mielőbb létre nem jön.



Magyar szövetkezeti házak.

A törekvő szövetkezetek hasonlóan az egyes családokhoz, rajta vannak azon, hogy a lehetőség szerint megteremtsék a saját otthonot. Ez a vidéken, ahol a telek ára elenyészően csekély, nem kerül nagyobb megerőltetésbe, de város helyen és főként a fővárosban már nem megy olyan könnyen a dolog. A hozzánk közelebb álló fővárosi szövetkezetek között az Országos Központi Hitelszövetkezet volt az első, amely magának otthonot teremtett. Az e célra felépített három emeletes ház azonban a nagy fejlődéssel szemben kezd szűknek bizonyulni és most a tőzsomszédságban megvett telken épít az O. K. H. Sz., hogy egy helyen való elhelyezését a jövőre biztosítsa. A Hangya központi szövetkezet is tervezi a saját otthon megalapítását és jelentékeny mozzanatot a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének életében is az új hajlékra vonatkozó intézkedések.

Ez a szövetkezet ezelőtt 15 évvel, a kezdet első idején a Köztelek falai között talált otthonot. Szerény volt ez a kezdet. Az ügyforgalom azonban csakhamar növekedett s helyiség és személyszaporításról kellett gondoskodni. A gazdák rokonszenves érdeklődést tanúsítottak a szövetkezeti intézmény iránt és szolgálatait mindinkább vették igénybe. Az érdeklődést követő szép fellendülés arra indította a Mezőgazdák Szövetkezetét, mivel a Köztelken terjeszkedéséhez mért helyiség nem állott rendelkezésre, hogy 1¹/₂ év után bucsut mondjon és új, megfelelőbb lakásba költözzék.

A raktár kérdését úgy oldották meg, hogy raktárnak és a vetőmagtisztító berendezés céljaira kibéreltek a magyar királyi államvasutak igazgatóságától a nyugati pályaudvaron egy elkülönített fekvésű, vágánymenti, 10 nagy fülkés, részben pincézett közraktárt. Irodahelyiségnek a Váci- és Alkotmány-utca sarkán akkor felépült Károlyi-bérpalota egyik első emeleti lakását vették ki. Ma már nemcsak az egész emelet az övé, hanem az egyik második emeleti lakás is. Két év előtt kezdett feltűnedezni a saját otthon alapításának eszméje, míg végre most a szövetkezet megvette a tőzsomszédságában Alkotmány-utca 29. szám alatt fekvő telket és a rajta levő ház lebontása után, megkezdte az építkezés munkáját. A saját otthon megszerzése a 15 éven keresztül gyűjtött tartalékokból kerül elő. Füllérekéből gyűlt össze a szép tőke, amely a szövetkezetet céljainak teljesen megfelelő otthonhoz segíti. A magyar szövetkezeti házak úgy a fővárosban, valamint a vidéken is egyre szaporodnak, hogy hirdessék: mekkora erő, áldás lakozik abban, ha szövetkezünk.

Német mezőgazdák és a szövetkezés. A német gazdák vagyonosodásának és a takarékoság terjedé-

Élmi szerek értékesítését eszközlik az előírt % mellett. Fejvilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tagok és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
▼ elszámolás. ▼

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE

HATÓSÁGI KÖZVETITŐ

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad: ▼
Husnemüket, füstölt
lúst, vadakat, szárnyaso-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöld-
ségféléket, gyümölcsöt stb.

sének jelét adja az az emelkedés, amely a német mezőgazdasági szövetkezetek takarékbetétjeinél mutatkozik. A szaporulat szembeszökő. A porosz központi hitelszövetkezeti pénztár legújabb kimutatása szerint a mezőgazdasági szövetkezeteknél elhelyezett idegen tőke összege 1899-ben 276.6 millió márka volt, 1900-ban 230.6 millió, 1901-ben 482.7 millió márka volt, 1902-ben már 592.2 millió márka. Hasonló, évenként körülbelül 110 millió márkára rugó emelkedés mellett 1904-ben 800 millió márkára tehető a falusi hitelszövetkezeteknél összegyűlt takarékbetétek összege. Ezzel szemben a szégyenkezésre nekünk sincs okunk, mert az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet kimutatása arról győz meg, hogy a Magyarországon működő s kötelékében tartozó hitelszövetkezeteknél a takarékbetétek összege 1904-ben elérte a 30 millió koronát, ami tekintve viszonyainkat, nem kicsinyelhető eredmény.

A szövetkezés Ausztriában. A bécsi statisztikai hivatal évről-évre statisztikai kimutatást tesz közé a szövetkezetekről, kimutatásai azonban, sajnos, néhány évet mindig késnek s most is a legújabb hivatalos statisztika, mely eddig ismeretes, csak az 1901. évről szól. Ez évben volt Ausztriában 8438 szövetkezet és pedig: hitelszövetkezet 5564, fogyasztó szövetkezet 764 egyéb szövetkezet 2010, összesen 8338. A hitelszövetkezetek közül a Schulze-Delitzsch feléknél 1900-ban 1.063,505 tagjuk, 102.066,000 korona részjegytőkéjük, 62.904,000 korona tartalékalapjuk, 1.056 634.000 korona takarékbetétük s 79.185,000 korona kölcsön adótpénzüik volt; hitelműveleteik összege az egész év alatt 938.435,000 korona. A Raiffeisen-féle falusi szövetkezeteknek 261,026 tagjuk volt s az év folyamán 59.531,000 korona kölcsönt nyújtottak. Az összes hitelszövetkezeteknek tehát együttvéve 1.324,531 tagjuk volt s hitelműveleteik összege 997.966,000 koronára rug.

A fogyasztó szövetkezeteknek 194,501 tagjuk volt, 4.437,190 korona részjegy-tőkével, 2.360,643 korona tartalékalappal, 3.261,465 kor. takarékbetéttel, 3.592,823 korona kölcsön adótpénzüik és 57.808,648 korona üzleti forgalommal. A nyersanyag-beszerező szövetkezeteknek 584 tagjuk volt, 273,906 korona részjeggyel 168,043 korona tartalékalappal, 20.293,000 korona betéttel, 762,506 korona kölcsön adótpénzüik és 2.880,515 korona évi forgalommal. A raktár- és értékesítő szövetkezeteknek 52,578 tagjuk volt, 5.059,298 korona részjegytőkével, 813,850 korona tartalékalappal, 7.075,373 korona kölcsön adótpénzüik és 22.910,269 korona egy év alatt. A közös gépeket használó szövetkezetek tagjainak száma 7079, a részjegyek összege 238,104 korona; az évi forgalom 274,276 korona. A termelő szövetkezetnek 29,208 tagjuk volt, 24.045,705 korona alaptőkével; az évi eladások összege 34.109,359 korona. Az építő-szövetkezeteknek 3408 tagjuk volt, 1.349,743 korona alaptőkével és 417,307 korona évi forgalommal.



• MI UJSÁG? •

Kitüntetés. *Sárkány* Sámuel ágostai evangélikus püspököt, nyugalomba vonulása alkalmával a király a *Ferencz József-rend lovagkeresztjével* tüntette ki. A nyolcvankét éves ősz pap hivei szeretete után ezt a legfelsőbb elismerést valóban megérdemelte. A magyarosodás ügye is sokat köszönhet e lelkes barátunknak, mert németajku egyházkerületében sokat tett a magyarnyelv érdekében. Üdvözljük a mostani kitüntetés alkalmából.

A hercegprimás jótékonyága. Hogy Vaszary Kolos a jótékonyágát mily mérvben gyakorolta, mutatja az, hogy 14 éves primássága alatt a folyó év elejéig 6.541,389 korona és 58 fillért adott ki állandó vagy időleges kulturális és emberbaráti célokra. Magántitkári hivatalának naplója szerint az állandó adományok évi összege 105,000 koronában van meghatározva, de rendszerint meghatszorozódik ezen összeg az év végeig, úgy, hogy egyes évek 6, 7, sőt 800,000 koronával szerepelnek. Nem számítva ezeket azon ezeket, amit a hercegprimás maga osztogat el a hozzá folyamodók között.

Összeroncsolt léghajó. Sopronból jelentik, hogy a Kapuvár mellett levő Süttör falu közelében egy hatalmas léghajó roncsaira akadtak. A léghajó kosara hiányzott és ezért azt hiszik, hogy utasai szerencsétlenül jártak. A hatóság táviratilag értesítette az esetről a bécsi katonai léghajózási társaságot.

Serák Károly halála. Serák Károly, az állatkert igazgatója a múlt héten meghalt. Súlyos asztmában szenvedett a hatvankilenc éves öreg és az utolsó három hónapot már ágyban töltötte. Hatvankilenc évet élt és ebből harmincöt év esik az állatkert igazgatására. Ebben a minőségben való működését sok kemény kritika érte, de nagy munkaereje és fáradhatlan tevékenysége elvitathatlan. Özvegye és hat gyermeke siratja.

Szegedy Róza emlékezete. Himfy dalai halhatatlan hősnőjének, *Kisfaludy* Sándor hitvesének, a nemes-szívű *Szegedy* Rózának emlékét gyönyörű ünnepséggel tisztelték meg vasárnap Sümeg közönsége és az ország irodalmi társaságainak kiküldöttei. Az ünnepély délelőtt tíz órakor a sümegi kaszinó diszülésével kezdődött. Az előkelő közönség ezután kivonult a temetőbe, ahol Lukovich Gábor dr. elnök lendületes beszéde közben leleplezték Szegedy Róza domborművü siremlékét. A dombormű, amely Szegedy Rózát ábrázolja, *Istók* János sikerült alkotása. Ezután

A magyar kir. államvasutak gépgyáranak lokomobil oséplőgép és „MILLENNIUM“ aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetést, a GRAND PRIX-t nyerték.

A magyar királyi államvasutak  gépgyáranak vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32. szám,

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzcséplőkészleteit, 14, 16 és 20 lóerejű compound-locomobiljait,

„MILLENNIUM“ legújabb szerkezetű fűkaszálo-, marokrakó- és kéveköto aratógépeit, továbbá: „AGRÁR-DRILL“ tolókeres rendszerű sorvetőgépeit, aczélöntésű ekefővel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Ferenczy Zoltán beszélt, majd Zombory Andor szavalta el nagy hatással alkalmi ódáját. A szavalat után a koszorukat helyezték el. Heinrich Gusztáv szép beszéd kíséretében tette le az Akadémia koszoruját. Utána még hatvan koszorut helyeztek el a különféle küldöttségek. A Szózat elénekzése után a fővárosi irodalmi és tudományos társaságok küldöttei, valamint a sajtó képviselői megtekintették Darnay Kálmán muzeumának Kisfaludy- és Szegedy Rózarelikviáit. Ünnepi lakomával fejezték be a szép napot.

Véres zavargások Stockholmban. Stockholmból jön a hír, hogy Vasa városban zavargások voltak. Egy tömeg megrohant és bántalmazott egy háztulajdonost, aki a városi tisztitótársaságnak egyik kocsiját vezette. A rendőrséget, mely a megtámadottat védelmezni akarta, a tömeg követ dobálta meg, miközben hat tiszt megsebesült. A lovasrendőrség szétverte a rendzavarókat, úgy, hogy a helyszínére sietett csendőrcsapatoknak már nem akadt dolguk. Később a rendőrségnek többször fegyverét kellett használnia. Reggel fél három órakor a rend helyre volt állítva. Harminc embert letartóztattak.

Üzenet a börtönből. Rómából írják: Kampoban, Elba szigetén, Zachela Ulisze, az ottani világítótorony őre a minap fáradt feckét fogott, amelynek jobb lábához cédula volt erősítve. A papiroson ceruzával írva a következő sorokat olvasta: Porto Longone, 1905 május 15-én délután három órakor. Ez a fecske a rabok körházába repült. Ismét szabadon bocsátom és ezt a cédulát kötöttem a lábához. Aki ezt a cédulát megtalálja és kegyelmet akar velem gyakorolni, küldjön kérvényt az igazságügyminiszterhez vagy a királyhoz, hogy megkegyelmezzenek nekem. Ártatlanul életfogytig tartó börtönrre ítélték s már husz év óta, 1885 április 16-ika óta vagyok itt az élőhalottak sirjában. A nevem Kataldo Bruno, Kataldo községből. A világítótorony őre a cédulát átadta a porto-ferrajoi alprefektusnak, aki azonnal elküldte Rómába. Ott az eset nagy feltűnést keltett. A közvélemény hajlandó a szegény rabnak oly romantikus körülmények között nyilvánosságra jutott üzenetét elhinni s az igazságügyminiszter valószínűleg vizsgálatot fog elrendelni Kataldo Bruno ügyében.

Saktolási tilalom. Bécsből jelentik, hogy a helytartóság felfüggesztette a vágóhidon az izraelita rituális vágás betiltását s egyben megsemmisítette a bécsi községtanácsnak erre vonatkozó határozatát.

Kitüntetett gazdasági cselédek. Szegeden Lázár György polgármester a városházán nagyszámu közönség jelenlétében ünnepi beszédben nyújtotta át a földmivelési miniszter diszoklevelét és száz-száz koronát Terbe László, Bedics Márk, Bodor Péter, Heim Imre, Zsemberi Mihály és Nagy István gazdasági cselédeknek.

Sándor Móric gróf. A héten volt száz esztendeje, hogy Sándor Móric gróf a vakmerő lovaglásairól híres magyar főúr megpillantotta a világot. Egy életrajzírója azt mondja róla, hogy előbb tanult meg lovagolni, mint járni, de ha nem is kell ezt szó szerinti értelemben venni, annyi bizonyos, hogy Sándor Móric grótot lovasbravurjai miatt nemesak Budán és Bécsben, de Párisban is ismerték. „Az ördög istálló-mesteré”-nek híres bravurjai közül való volt az, amikor négyes fogatával a budavári meredek lépcsőkről lerohant, vagy mikor „Tátos” lovával átvágtatott a bécsi piacon, nagy rémületére a kofáknak.

Rothschild báró temetése. Párisban az elmúlt héten minden gyászpompa nélkül, de a hivatalos világ, az előkelőség és a lakosság óriási részvételével temették el *Rothschild* Alfonz bárót, a gazdag Rothschildok egyikét. A rue de Lafitte egy szerény házában, ahol Rothschild báró született és szülei meghaltak, ahol a párisi Rothschild cég bölesője ringott, ott ravatalozták fel az elhunytat. A szertartást Zadoc Kahn a párisi főrabbi végezte. A koporsót egyszerű kocsira tették, amelyet két ló húzott, a koporsón sem virág, sem koszoru nem volt.

Csekonics gróf a kivándorlás ellen. A kivándorlásról mi csak beszélünk, de tenni érte mitsem teünk. Annál jobban esik hallanunk a hírt, mely Zsombolyáról érkezik s tudtul adja, hogy *Csekonics* András gróf, hogy ezáltal is gátat vessen a Torontálban nagy mérveket öltött kivándorlásnak, 80 esősztelki parasztgazdának, akiknek saját birtokuk is van, az ezen községgel határos uradalmából 2000 hold elsődrendű szántóföldet örök áron eladott és közgei által arról is gondoskodott, hogy az illetők a vételárat, 700 koronát holdankint 65 éves törlesztésre és a lehető legolcsóbb kamatláb mellett a Kisbirtokosok Földhitelintézetétől megkapják. Ezenkívül 80 kiscgazdának kérelmükre egyenkint 4 holdat bérbe adott a Csekonics-féle uradalom. Ezen eljárás kedvező eredménye máris mutatkozik, amennyiben a kivándorlás az utóbbi időben Torontálmegyéből feltűnően esőkken.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.



Eltörhetetlen tégelyaczél-ekfej.
Pánczélaczél-kormánylemezek.
Magasított aczél-ekfej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajmivelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váczi-ut 2.
Sürgőnyczim: „AGRARIA“ Budapest.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Arankairtás.

A heréféléknek tudvalevőleg egyik legnagyobb elleségük az aranka vagy kosz, mely nemesak hogy a herést pusztítja ki, de egyuttal megbizhatlanná teszi a magyar heremagtermesztést, mert a külföldre nem szívesen vásárolják az arankás heremagot. Az aranka tehát nagy kárt okoz még azon heremag termelőknél is, akiknek herése különben teljesen arankamentes, mert a sok arankás mag, megrontja termesztésünk hitelét. E körülmény arra indította a földművelésügyi minisztert, hogy a múlt év május havában kiadott és az idén megismételt rendeletében az arankavirágra vonatkozó törvény szigorú végrehajtásáról intézkedjék. Ez intézkedés kizárólag a gazdaközönség érdekében történt és éppen azért megszívlelésre ajánljuk a különben szigorú rendeletet.

A miniszteri rendelet természetesen csak az arankairtási módjának és végrehajtásának szabályozására szorítkozhatik. Az irtást azonban már korábban kell megkezdeni, mielőtt az a herevetésben fellépett volna, vagyis elejét kell venni annak, hogy az aranka a herést megfertőztesse. Jónak látjuk tehát az arankairtásról az összes tudnivalókat, az alábbiakban rövidesen ismertetni.

A herébe az arankamag vagy a vetőmaggal kerül, vagy a trágyával hozzák ki, vagy végül a szél sodorja oda a szomszéd arankás herésből.

Az első védekezés tehát az arankamentes vetőmaggal használat. Ezt úgy érhetjük el, ha vagy a magunk arankamentes termését használjuk, vagy pedig megbízható cégtől vásárlunk államilag plombázott, vagyis a vetőmagvizsgáló állomásokon megvizsgált magot. Kiskereskedőktől — bár plombázott, de felnyitott zsákokból — kilogramm számra vásárolni heremagot nem ajánlatos, mert a kiskeresnedő tetszése szerint keverhet a felnyitott zsák olesóbb, arankamagot, és mert a kisgazdaközönség az olesó magot keresi, a hamisításra jóformán rákényszerül. Legjobb tehát, ha a kisgazdák társaságban, vagy pedig fogyasztási szövetkezetük útján hozatnak megbízható cégtől, plombázott zsákban heremagot, és azt maguk között szétosztják.

A talajt azonban befertőzhetjük arankával, a trágyapolyva-török kihordás által is, mert az arankamag sokáig megtartja csíráképeségét. Az ilyen talajban aztán, anélkül, hogy a gazda okát tudná, a herés fertőződik arankával. Ez ellen már csak a tényleges arankairtással védekezhetünk a következő módon:

Az első kaszáláskor az aranka fellépése ritkán szembetűnő, mert a buja fejlődésű here az arankát eltakarja. Ha azonban már első kaszálású herében is mutatkoznak arankafoltok, akkor ne várjuk be a here teljes virágzását, hanem a rendesnél valamivel korábban kaszáltsunk, amikor t. i. még az aranka sem érlelhetett magot. Az így kaszált herét, akár zölden, akár szárazon minden baj nélkül etethetjük, míg a megvénült herével, kihordáskor az egész táblán szétszórjuk az arankamagot.

Az első kaszálás után a sarjhajtásban csakhamar feltűnnek az arankafoltok. Ezek legegyszerűbb és igen alapos irtási módja, hogy míg a here fiatal,

az egyes foltokat alacsony tarlóra lekaszáltatjuk, úgy hogy a foltot egy jó lépéssel nagyobb kanyarítjuk ki, hogy t. i. a látható foltoktól messzebb eső arankafoltok is kiirtassanak. Az így korán levágott arankás herét bátran feltakarmányozhatjuk, mert az aranka még nem érlelt magot. A lekaszált foltot a tarlót kapával sekélyen felsaraboljuk, a felsarabolt tarló és talajrészeket a folt közepére gondosan összekupaceljuk és itt hagyjuk elrothadni.

Még hathatósabb irtási mód, ha az arankafoltos tarlót törek-polyvával szórjuk be, azzal lepörköljük és a leégetett tarlót az előbbi módon sekélyen lekapálva, kupaczbba gyűjtjük és lerot-haszítjuk.

Van még többféle irtási mód, de a fenti kettő a legegyszerűbb, a legolcsóbb, az arankát teljesen kiirtja, elenben a herét nem pusztítja ki. A földolog, hogy ne sajnáljunk az arankásfolthoz még egy lépésnyit hozzákaszálni, és hogy a munkát az első kaszálás után hamarosan végezzük, legfeljebb 2—3 hét múlva, amikor t. i. az arankafolt már jól kivehető, lekaszállható, de magot még nem érlelt.

Gazdasági olajozás.

A gazdaközönség állandóan panaszkodik a gépenőolajokkal üzött visszaélések miatt, mert az olaj olyan cikk, amelynek a minőségét megbírálani igen nehéz s így ennél a cikknél a vevő teljesen a gyáros vagy az eladó tisztességének van kiszolgáltatva. Szóval az olajvétel tisztán bizalmi kérdés. De éppen ezért a visszaélések nagyon is gyakoriak, ma már annyira elszaporodtak, hogy a gazda azt sem tudja, hogy kitől vásárolja az olajat. Az eddigi gyakorlat szerint a gazda mindenképpen a rövidebbet húzta, mert ha olesó olajat vásárolt, úgy vegyi összetételénél és alkotásánál fogva a legsilányabb olajat kapta, minek következtében pedig gépei idő előtt elpusztulnak, tönkremennek, vagy pedig ezt elkerülendő, olyan drága kenőolajat kellett vásárolnia, amely megint gazdasági gépeinek munkaképességével semmiféle arányban sem áll.

A gazdaközönség, mely ilyenképpen az üzérkedések teljesen ki van szolgáltatva, már-már azt hitte, hogy keresztény megadással örökké kell tűnie a megváltozhatlan végzet csapását, mikor ime, a most létesített *Gazdasági Olajipar* vállalat egyszerre véget vet az összes bajoknak. Ennek az új vállalatnak, mely a Köztelken (IX. ker., Üllői-ut 25. sz. a.) nyitotta meg irodáit, az a feladata, hogy a gazda olyan kenőolajat kapjon, aminőre éppen gépére való tekintettel szüksége van, hogy ez az olaj hamisítatlan és jó minőségű is legyen és hogy az olaj belértéke az árának megfeleljen, vagyis, hogy a gazda egy fillérrel se fizessen többet az olajanyagért, mint amennyit az olaj tényleg ér.

Minden kétely, esetleges gyanúsítások vagy kifogások elkerülése, illetve a gazda megnyugtató végett a Gazdasági Olajiparnak „GOJ” védjeggyel ellátott és szállítás alá kerülő mindenféle olaját az orsz. m. kir. chemiai intézet hivatalos vegyelemzés alá veszi, erről bizonyítványt állít ki, mely aztán minden szállítványhoz csatolva lesz s így a gazda hivatalos bizonyítást kap arról, hogy az általa vásárolt olaj valóban meg is felel igényeinek.

Örömmel üdvözöljük az új vállalatot, mint a gazdák segítő társát és meg vagyunk győződve, hogy ezt a vállalatot uttörő munkálkodásában minden gazda támogatni fogja, mert mint minden téren, úgy ezen is a tömeges visszaélések ellen csakis az együttes összetartással és közös védekezéssel lehet eredményt elérni.



NAGEL

Óda.

— Vaszary Kolos biboros hercegprimás Öminenciája aranymiséjére. 1905 május 26. —

A csengetyű szől. Ezrek halk imája
 Átalrepül a templomok falán.
 Orgona zendül s zúgó nagy szavára
 A föld szive is megreszket talán.
 Hozsánna zeng. Misére hív a Kórus:
 Az aranyember tart aranymisét. —
 S egy nemzet ajka hint reája áldást,
 Amint az oltár küszöbére lép.

Isten hozott! Ki ötven éve hinted
 A megnyugrást, az áldást és hitet,
 Ki széjjel osztod istenadta kincséd. —
 Ki Patrónánknak zászlaját viszed.
 Isten hozott! Harsogva zengi velünk
 A hármass heggyek hálás nemzete:
 Szent szeretetnek prófétája papja,
 Légy köztünk százszor üdvözölve Te!

Dicsérő himnuszt zeng a hadvezérnek
 A költő lantja lantos éneke, —
 De akik hozzád félig is fölérnek. —
 Tudják: nem vágyol dicsőhimuszra Te!
 Pedig harczoltál béke fegyverével,
 Védtél hitet, üztél pogány hadat, —
 De amit tettél, bérét sohsem kérted,
 A tetiben letted meg jutalmad.

Lázárok buját, Jóbok szenvedését
 Megenyhitette jótékony kezed
 A hon szerelmét sziveinkbe véséd,
 S az utat is, mely fény felé vezet.
 Munkára kelve éjszakára éjet, —
 Által kutattad századok sorát, —
 S tartád a fáklyát, melyet minden új kor
 A megújuló nemzedéknek ad.

...Hányszor rivalit zsarnokság kénye-kedve
 Magyar honunkra bős „Feszítsd meg“-et!
 Hányszor borított ötven év letelte
 Fenkölt agyadra gyászos felleget!
 S te nem remegtél véstől zivatartól.
 Törhetetlen hittel vártad a tavaszt, —
 Amely a zsarnok tett nyögét lebirca
 Egy nemzet szivén új rügget fakaszt.

Ötven munkás év! Istenért, hazáért,
 A legszentebb két névért ötven év!
 Reád, kire az ég ily hivatást mért,
 Áldást eseng telt szíved most e nép!
 Hódolva jó a világ és az egyház,
 Nyájad milljó szíve és java:
 Hozsánna zeng! Ünnepre szól a Kórus:
 Téged foglaltunk hő imánkba ma!

Isten! Ki láttad véres viadalban
 Száz szent ügyért a sikon nemzetünk, —
 Ki megérted, hogy mi zokog a dalban
 Kit háromszáz év buja sug nekünk.
 Adj ily prófétát többet is honunknak, —
 Adj ilyen támaszt sziklaszirtetek,
 S a fényben uszó Regnum Marianum
 Hálazzoltárt egy szíved zeng neked!

És Te, ki ötven év hosszú során át
 Jártál közöttünk fáradatlanul, —
 És osztottad a hit vigasztalását:
 Szórjon erőt és áldást rád az Ur!
 Áldás reád, ki Asztrik nyomdokán jársz
 S a diadalmi koronát hozod,
 Hogy nemzetednek te szerezz jutalmat,
 Amiért rajongott, küzdött fáradott.

S ha elrohannak újra vészes évek,
 S utódainkra csüggedés borul, —
 Ha majd vigasz kell nemzetünk szívének
 Hozzád hasonlót óhajt pásztorul.
 Új ezredévek lomha szárnyacsapása
 Neved szikláján nyomtalan marad, —
 Az enyészetnek nincs hatalma rajtad, —
 Ki az igazság utjain halad!

... A csengetyű szől! Ezrek halk imája
 Átalrepül a templomok falán.
 Orgona zeng és felbúgó szavára
 A föld szive is megreszket talán.
 És jóslat zeng a Kórus halk dalából,
 Jóslat, melyből jövőnk reménye int:
 Ha majdan ismét szükség lesz reája
 S apostolát e nép repesve várja:
 Hozzád hasonlót küld az Ur megint:

L'hetka István,

Kawaly



Nincs megoldás!

A vizenjáró lélek.

Nálunk ritka az olyan ház, ahol gyermek ninesen. Szegények vagyunk és nagy az adó; a gyermekünk is szegény lesz és az adó még nagyobbodik, mikorra ő fizeti, de azért mégis csak kell a gyerek.

A gyerek az öröm, a reménység. Gyöngö testében van valami virági! ártatlan lelkében valami égi; egész kedves valója olyan nekünk, mint a tavaszi vetés: ígéret és gyönyörűség.

Az apa maga-magát látja újra fejlődni benne. Elmult ideje mintha feltámadt volna s a lába előtt játszódik el újra. Az anya is a saját életét látja új életté válva. Nagy és szép esoda ez. Ha nem volna semmi hit a földön, ha az Isten neve és fogalma nem sugárzott volna soha alá erre a földi világra, az első gyermek magával hozná azt születésében és átadná az anya lelkének.

Hitetlen férfi volt és lesz mindig, de hitetlen anya, ez nem volt és nem is lesz sohasem.

*

Harmadéve Bathó Pál is megházasodott. A szomszéd faluból hozott asszonyt, — mert kálvinista volt és az itteni leányok emiatt huzódoztak tőle.

— De ő mégis pápista leányt vett el egy szép barna teremtést. Olyan volt mikor elvette, mint a mosolygó alma; csak a dereka volt egy kicsit vastag, de az nem baj; testes volt az asszony, erős lábu és erős karu. A rékli szinte repedt a karján úgy megfeszült. Parasztnak ilyen a legszebb. Mindenki szeme örömmel szállott arra gödröcskéibe és mindenki szívesen állott vele szóba, mert kedves volt és okos. Olyan volt a szava, mint a méz.

Két évig szolgált egy ispánnál: azt mondják, ott művelődött. Ha az ispán meg nem halt volna, most is ott szolgálna. De meghalt fiatalon: hűtésben vagy miben. S Julcsát akkor kérte meg Bathó.

Hát az ember szép derék asszonyt kapott. Hozománya is volt az asszonynak vagy kétszáz forint, hát azt se lehet mondani, hogy szegény volt.

Hanem aztán, mikor két esztendő házasok voltak, az asszony elvesztette a gödröcskéket az arcáról: megkomolyodott, megsoványodott. Nem élt pedig rosszul: Bathó inkább annyira szerette, hogy az asszony parancsolt a háznál.

Csak éppen az volt a baj, hogy még mindig csak ketten voltak.

Ekkor kezdett az asszony a javashoz járni.

A mi javasasszonyunk Hosszuné. Fehérhaju öreg magányos asszony ez. Az ura eszmadia volt, a gyermekei is eszmadiak. Csakhogy ezek elszármaztak a városba, az öreg asszony maga maradt itthon.

Egy kis rogyottfalu házában lakik a templomsoron. Az udvara tele van mályvával, örömmel, fodormentával, tisztességgel, vasfüvel, levendulával, szóval olyan szagos füvekkel, hogy mikor szél fúj, átveri a szagot a tulsó sorra is. A kapun is vén bodzafa könyököl s minden júniusban egészséges illattal leheli be az utcát. Szóval itt orvos asszony lakik. Ennek azonban soha nines baja a törvénnyel, mert nagy betegségekre nem árja magát, a közönséges kis betegségeket meg csakugyan jobban elüzi a mezei füvekkel, mint a patikai orvosságok.

Hát ehhez járt Bathóné. Az ilyen öregasszonyok bizonyára sokat értenek az asszonyi bajok orvoslásához, de hát a hol gyermek ninesen, az orvoságos üvegből se lehet oda ilyesmit önteni.

Ehhez a bubánathoz hozzájárult egy erős meghűlés, s a szép piros nevető Bathóné a harmadik évben már elvékonyult, sovány, ideges, szomorú asszonynya. Templomba járt, rossz álmokat látott; egyszer meglátogatott egy olyan asszonyt, akiről azt mondták, hogy lelkeket lát, attól fogva szavát sem igen lehetett hallani. Még jobban járt a templomba. Csak éppen hogy gyönni nem gyönt sohasem.

Szent Mihály-nap előtt való vasárnapon elmegy ez a Bathóné ismét a javasasszonyhoz. Az öreg asszony az ajtó mellett ül egy rozoga kis szalma széken és a Szent rózsáskert avagy Keresztény lelki fegyvertár című könyvből imádkozik.

Bathóné leül melléje a küszöbre.

— Lelkem Hosszuné — mondja — egy kis nagy bajom van énnekem. Maga okos öregasszony, talán tehetne róla.

Hosszuné leveszi az ókulárét a szeméről. Törülgeti a keszkenőjében.

— Csak mond lelkem, mond.

Hát az én uram nagy örömet akart nekem szerezni; elcserélte a házunkat a Gálék házával. Egy hét múlva beköltözünk.

— Hallottam ám.

— Jaj, csakhogy nekem nem tetszik, sehogy se tetszik. En már annyira megszoktam itt, hogy nem akarok elmenni.

— Ej hiszen az szebb ház, jobb is. A kertje is nagyobb.

— Nagyon szélrül van. A harangszó áthallatszik a szomszéd faluból, meg mikor a kántor temet.

— Szülőfalud harangja. Hát nem örülsz ha hallod?

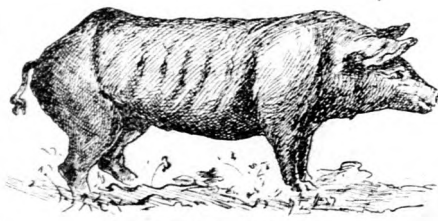
— Aztán a patak is ott folyik a kert alatt.

— Az a jó lelkem. Bár az enyém alatt folya.

— De oda jár a víz áradás idején: előnti a kertet.

Szíves figyelmébe ajánljuk az igen tisztelt közönségnek a somogyiszlai Szent István gyógyszerár kítűnő hatású készítményeit és pedig:

sértésvész elleni óv- és hizlalóport,

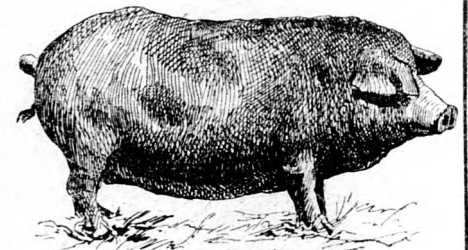


Dísznópor használata előtt.

mely rendszeres adagolás mellett nemcsak megakadályozza a sertések különböző betegségeinek fellépését, nagy mértékben fokozza az étvágyát s ennek révén a hizlalást meglepő mértékben elősegíti; hanem kellő időben alkalmazva, az ugynevezett sertésvészt is sikeresen gyógyítja. 1 kilogramm ára 1 korona 90 fillér. Ha egész községek részére történik megrendelés, ennek arányában 20—30 százalékos engedmény nyújtatik.

10 kiló megrendelésénél 1 kiló ingyen s az egész küldemény bérmentve!

Köszvény-balzsamot izom, csusz és mindennemű csontfájdalmak ellen. Ára egy nagyobb üvegnek 2 korona 50 fillér, kisebb 1 korona 50 fillér.

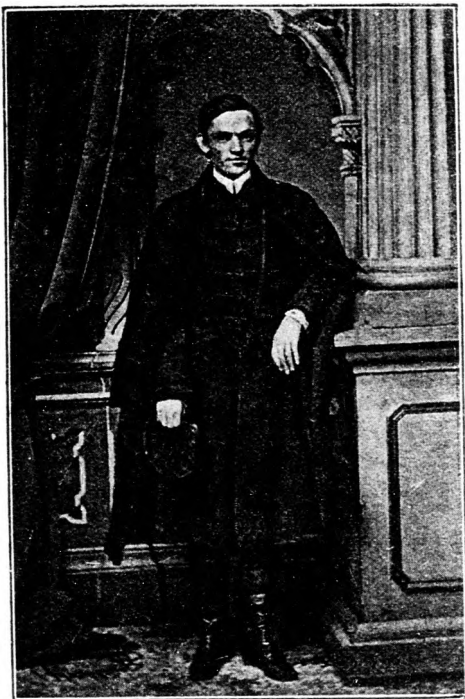


Dísznópor használata után.

Lysol-Salicyl viszkettség és mindennemű bőrbajok ellen. Ára egy tégelynek 3 korona. — Hajerősítőt hajhullás ellen. Ára egy üvegnek 3 korona 80 fillér és 2 korona 50 fillér. — Ezen szerek kítűnő hatásáról számtalan elismerő és hálaanyagot tanuskodik.

Megrendelések GYÓGYSZERTÁR Somogy-Szill küldendők.

— A ház dombocskán van. A kertnek még jó.
— En nem akarok kimenni ebtől a házból, de hogyan mondjam meg az uramnak? Már a foglalót is lefizette s úgy örül, mint a gyerek. Lelkem édes



Vaszary Kolos hercegprímás ifjkorában.

Hosszuné, ha meg akarja eszelekedni a legnagyobb jót, amit ez életbe tehet, oh lelkem Hosszuné . . .

— Hogy én beszéljem le uradat?

— Beszélje le a házról valahogy. Meghálálom.

Mondja, hogy rossz hely, egészségtelen. A patak körül kisértetek járnak.

— És mikor ezt mondta: kisértetek járnak, a homlokát tenyerébe hajtotta.

Hosszuné ráézett.

— En angyalom, nem hazudok — mondotta egy perenyi esend után. — Öreg vagyok. Az óram mutatója a tizenkettő felé jár. Nem hazudok.

— Ist-nem — sóhajja az asszony — hát ki segít én rajtam.

S a szeméből könny esőppent át az ujjain a kötényére.

Hosszuné ősz halántékára esuszította az okuláré szárát.

Az a ház jobb — mondotta kutató pillantással. — Az utcája sem olyan sáros. A templomhoz közelebb van. A falutól csak a patak választ el. A bót is közelebben van.

— Oh, édes néném — fakadt újabb sóhajra az asszony — szerencsétlen vagyok én ebben mégis:

— És siró szemmel folytatta:

— Az uram tegnapelőtt azt mondta: öltözzél fel és gyere velem; mutatok valamit. A házat akarta mutatni. De hogy én észre ne vegyem, lekerült a patak felé. Itt pedig azt mondják, kiértet jár. Már estelelé volt az idő és én reszkettem. Nem akartam vele menni.

— En még nem hallottam, hogy ott kisértet járna.

— Jár pedig. A mi falunkban mindenki tudja.

— Miféle kisértet?

— Tudja az isten . . . Egy kis inges gyermek.

Mindég ott lézeng a patak körül amikor ki van áradva.

— Hát aztán? Mit sírsz annyira.

— Aztán sír . . . a gyermek és fut az ember után. Jár a nyomában. Hol hátul maradoz, hol oldalra kerül . . .

— Mondd csak tovább.

— Az uramnak nem mertem mutatni, hogy félek. Men em vele. A patakig után mentem. Mikor a pallóhoz értünk, belekapaszkodtam a karjába, mert láttam, hogy a rét el van öntve.

— Es a kiértet megjelent?

Bathóné sápadtan rebegte:

— Ha lottam a távolban . . .

— Es az én?

— Aztán közeledett . . .

— Képzeldőtél.

— Nem. Tiszán hallottam. Jött a nyomomban.

A szememet elhunytam. Hallottam már, amint a lábacskám ott esobogott me lettünk a vízben.

— Mit nem imádkoztál?

— Imádkoztam, de azért hallottam a sírását.

Az asszony zsebkendőjét takart az arcára s halkán zokogott.

Az öregasszony elfordította róla tekintetét és némán nézett maga elé a földre.

Végre így szólt:

— Hát segíthetsz a bajon. Az uradat a háztól elcsúszni nem lehet. Katona volt, az nem ijed meg semmiféle vízenjáró lélektől se. Hanem ha csakugyan láttad a kisértetet, azt el lehet üzni. Bathóné megtörülte az arcát és a szemét.

— El? — kérdezte várakozó tekintettel.

— El, ha megfogadod a ténésomat.

— Oh, hogyne fogadnám!

— Mondd az uradnak az éjjel, hogy imádkozzék



Halton Mary.

veled. Erted: hogy imádkozzék veled, érted. Mert te úgy érzed magad, hogy a halál előtt állasz. Aztán mikor imádkoztatok, gyónj még neki, mintha a papnak gyónnál. Erted: gyónj meg neki!

Bathóné maga elé meredve ült ottan sokáig. Mikor felnézett, látta, hogy Hosszuné a könyvbe mélyedve imádkozik.

Egy esztendő is eltelt, mikor a két asszony újra találkozott. A templomban kerültek egymás mellé. Mert Bathóné mindennap jár a templomba; tagja a Rózsafüzérnek; és most már rendszeresen győnik is.

Az öregasszony megvárta, míg amaz beteszi a könyvet, aztán odasugott neki:

— No lelkem, hát nem is jössz felém? Nem is szólsz az izétől...

— Oh — felelte a menyecske zavarodottan — hát mit mondjak; csakugyan képződtem.

— Megfogadtad a tanácsomat?

— Hát hogyné.

— És az urad?

— Semmi bajom sines vele. Egy kicsit megvert, egy kis ideig haragudott, aztán azóta minden jól van.

Mosolyogva susogta ezt, mert most is mosolygott mindig, mikor szólott. De ez a mosolygás csak olyan volt, mint a felhőn átalszűrődő napfény. Aztán keresztet vetett magára. Az ura már várta a templom előtt.

S mentek együtt hazafelé lassan, szótlánul és szomorúan.

B. M. U.

Gárdonyi Géza.

Képeinkhez

Nincs megoldás!... Karvaly Mór jeles festőnknek ez a képe nem új, de nagyon időszerű. A képviselő ur jön az országházból. Kérdezik a politika állása felől és hetek óta mindig egyet mond: *nincs megoldás!* Ez a kép olyan találó mai helyzetünkre, hogy érdemes volt átvenni és fölhasználni az állapotok festésére.

Vaszary Kolos bíboros hercegprímás ifjúkorában. Abból az alka-omból, hogy multhéten mondotta arany-miséjét Magyarország bíborosa, bemutattuk újabb arcképét lapunk első oldalán, itt pedig ifjúkori arcképét adjuk az ünnepelt főpaprak, szép magyar ruhában.

Halton Mary. Halton Mary a kitűnő angol operette énekesnő, akit nálunk annyira szeretnek és ünnepelnek, a Magyar Színházban multhéten vendégszeropelt. A művésznőt azonban távozni sem engedik egyhamar a magyar fővárosból, mert a nagy sikerre való tekintettel, az igazgatóság a művésznőt két újabb föllépésre szerződtette. Halton újra eljátszsa három szenzációs szerepét a „Sherry,” a „Szegény Jonatán” és „A gésák” egy-egy fölvonásában. Június első hetében pedig a Fővárosi nyári színházban Budán vendégszeropel Halton Mary, ahol most a Nép-zínház személyzete játszik.

Pótló-rejtvény.

— uba	— encel
— rpád	— ntal
— alázs	— urka
— ttó	— enő
— obert	— zsaiás
— lrik	— álmán
	— ndre

A hiányzó betűket úgy kell kipótolni, hogy férfi nevet adjanak és a kezdő betűket felülről lefelé olvasva oly kérdést adjon, melyet a muzika cár fog eldönteni.

Megfejtési határidő 1905. június hó 11.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság” 20. számában közölt talány megfejtése

„Mindenféle szerelmek vége szokott lenni.”

Helvesen fejtették meg: Bacsy Margit, Rátkay Gizella, Joó Mariska, Beke Piroška, Renner Ida, Szabó Etel, Urbán Istvánné, Blich Ferenc, Tóth István, Szita Mihály, Schwarz József, Szabó Antal, Tonomár Ferenc, Bodosi Márton, Francia János, Szita Imre, Darkó Elek, Vaskó Imre, Béres István, Fertő András, Sárosi József.

A sorshuzásnál Urbán Istvánné neve jött ki elsőnek, akinek a kitűzött jutalom gyanánt egy kötetet küldöttünk.

Gazdasági kereskedelmi és ipar-bank Részv.-Társ.

Budapesten, Múzeum-körut 19.

BANKOSZTÁLYA

utján törlesztéses jelzálog-kölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VALTÓ-

kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre, értékpapirokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

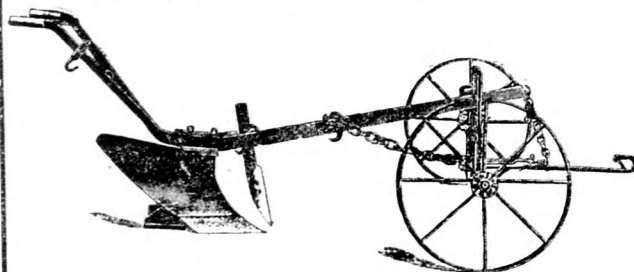
GÉPOSZTÁLYA

utján szállít c-akis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett:

Gazdasági gépeket,
Gőzcséplő-készleteket,
Tolókerék-rendszerű vetőgépeket,
Egyetemes acél-ekéket,
Gazdasági malomberendezéseket,
Tejgazdasági gépeket,
Fűrészyári berendezéseket,
Szecskavágók,
Repavágók, Morzsolók, Darálók.
Arjegyék, költségvetés, szakszerű felvilágosítás ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szervezeteknek tömeges megrendeléseknél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

== Egyvasu egyetemes ekék == Két és több barázdás ekék



BÄCHER RUDOLF kizárólagos ekegyára

Magyarországi vezérképviselő **Szücs Zsigmond** Budapest, VI., Nagymező-u. 68.

Minden részükben elsőrendű acélananyagból a leg-tökéletesebb szerkezettel

Tégelyacél-fejekkel, melyek eltörhetetlenségéért szavatosságot vállalnak. Különösen tartósnak bizonyult, háromréteges (compound) páncél acél-lemez kormánylapokkal, melyekre a legragadósabb öld sem tapad. Gondosan edzett, feltűnően hosszú ideig eltartó szántóvasakkal. — **Figyelemre méltó újdonság:** Bacher „D”-jegyü javított szerkezetű eketaligája teljesen pormentesen csukott agyakkal önműködő kenőszelenczével; közönséges eketaligák ellenében ötszörös tartósságot biztosítanak. Különlegességek rétművelő-eszközökben. Boronák, kapáló- és töltőgetőgépek, porhanyítók, rögtörők. Arjegyüket készséggel küldök.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1905. június 2.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 112—125 K., vidéki borjúhús 1—122—K., sertéshus 137—142 K., szalonna füstölt 150—162 K., szalonna, olvasztani való 140—152 K., hajt 152—158 K., sertészír 140—145 K. — **Füstölt hús:** (vidéki) kg.-ja 1.40—1.60 K., hazai sonka 1.60—1.90 K.

Baromfi-félék: élő tyúk ——— K., rántani való csirke 1.20—1.80 K., sütni való csirke 2.———2.40 K., kacsa, hizott 5.———7.———K., lud, hizott 9.———14.———K., pulyka, hizott 12.———14.———K., páronkint. Vágott hizott liba 130.———140 K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 1.———2.———K. kg.-ként.

Tojás: bácskai 74—75 K., erdélyi apróbb áru 73.———74 K. ládánként. (1440 drb.) Apadt ——— K., meszes: ——— K.

Zöldségfélék: Burgonya (vaggonáru) sárga 8.———9.———K., rózsza I. 10.———11.———K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt ——— mm.-ként.

Teavaj: (centrifugál) 2.10—2.20 K., főzővaj 1.50—1.80 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 24—28 fillér.

Budapesti piaci árak.

Ősbőve. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 16.———17.95—K. *Bors* 14.———K-tól 14.20 K-ig. *Árpa* 14.60 K-tól 14.80 K-ig, jobb minőségű 14.90 K-tól 15.———K-ig. *Zab* 13.60—14.60 K. *Tengeri* 15.25 K. **Liszt** ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	29.——	28.30	27.40	26.80	26.40	26.——	24.20	22.——	16.——

Takarmányvásár. Réti széna 5.———8.80 fillér, mubar 8.———8.20 fillér, zsupszalma 5.———5.20 fillér, alomszalma 3.40—3.80 fillér.

A „FUGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:
RUBINEK GYULA, országgyűlés képviselő,
 a Gazdasági Egyesültek Országos Szövetségének titkára

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkográfai műintézkete
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.
KÉSZIT:
 mindennemű nyomtatványhoz szükségelt
CLICHÉKET
 Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-
 typia, fametszet stb. ulján. Térképek, terve-
 zetek, alaprajzok photolithográfiailag leg-
 szebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltek.

Vizsgai ajándékkönyvek!

Petőfi Regék

Színes képekkel. Csinos kötés.
 Kedvezményes áron
20 darab 4 korona.

Székely Mesék

Csinos kötésben.
 Kedvezményes áron
20 darab 5 korona.

Czim: Péterfy Tamás író, Budapest, IX., Köztelek.

A Segesvárnál eltűnt nagy költőről a nép ajkán szálló mesék gyűjteménye. Mindenik Petőfi rege egy-egy szép emlékvirág, mely a nép szívéből fakadt...

Jó gyermekek számára írta Péterfy Tamás. Hűz gyönyörű eredeti székely gyermekmese van e könyvben, melyek „AZ ÉN UJSÁGOM” és más elsőrendű lapokban jelentek meg. Ötven képpel díszítve...

Őszi trágyázáshoz a THOMAS-SALAKLISZT

csillag-védjeggyel helyesen alkalmazva, minden növénynek legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágyája. — Kivánatra szakmunkákkal és árajánlattal készségesen szolgál!

Kalmár Vilmos, Budapest, VI., Teréz-körút 3.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H. Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisítá-
 soktól és figyeljünk a
 védjegyre.



Minden zsák ölom-
 zárral és tartalom-
 jelzéssel van ellátva.

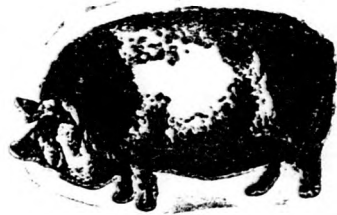


ÚRL REZSŐ

sertésbizományos
Budapest
 Bérkocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban és legmagasabb napi áron értékesít.



KÜHNE E. MOSONBAN

hazánk legrégebbi mezőgazdasági gépgyárában

elismert gondos kivitelben készülnek:

Egy- és többsoros kapáló és töltőgető eszközök. **UJ AMERIKAI ACZÉLGEREBLYÉK** önműködő lerakással.
COLUMBIA CULTIVÁTOR „THE HOLLINGSWORTH” szénagereblyék.
Hermann-féle kukoriczakapáló.

! Osborne kaszáló- és aratógépek!

Járgányos cséplőkészletek!

Francia szőlőmivelő és kaszáló eszközök.

Hirneves **Mosoni Drill** sorvetőgépek

és mindennemű talajmivelő eszközök.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a
 Fiókraktár: Temesvár, Gazdaudvar



Sürgönyezim: Consum. Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság

Budapest, V., Nagy-Korona-utca 17. sz.

ÜZLETÁGAK: =====

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és fűszerek-küldemények után. Ha a társaság neve alatt kell nek feladásra jelent kényes szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányozásra vonatkozó mindenemű kérdéseket illetően utatárnyunkban készséggel nyújt felvilágosítást. Kiviteli osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle élelmiszer-cikkek bizományi értékesítését elvállalja. Az árakra előlegket is folyósít. Sertésbizományi osztály: A fenezársági sertés-vásáron elvállalja bizott sertések bizományi értékesítését.

— Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

Gazdák Biztosító Szövetkezele

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.278.240.— kor.
Alapítók	200.000.— kor.
Tartóterek	174.767.80 kor.
Összesen	2.252.907.80 kor.

1901. évi felöljár	90.340.— kor.
1902. évi felöljár	50.722.25 kor.
1903. évi felöljár	109.331.70 kor.
1904. évi felöljár	72.438.23 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módzatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjazásukban részesülnek és az 1901. évi hasztelestől úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet felöljár közgyűlési határozattal tartóterekbe helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosított tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak. Biztosítási ajánlatok benyújtások közvetlenül vagy a képviselő közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítások irántban készséggel szolgál az igazgatóság.

1904. évi forgalom: 22,000 bál.

Felhívjuk a t. e. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukeziókra

melyek első sorozata f. év július hó 5., 6. és 7-én tartatik meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapju-küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. S TÁRSA

GYAPJUÁRVERÉSI VÁLLALAT

Budapest, V. ker., Erzsébet-ter 13. szám.

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLOI-UT 25.

A miskolci országos baromfi-kiállításon
díszoklevéllel kitüntetett

sárga orpingtonok faj-
tisztá tenyésztőjásai

12 darabonként, patent csomagolással és
postai szállítással 10 koronáért kaphatók

Szilassy Elemér-nél
Verebély, Bars megye.

SZUPERFOSZFÁTOT,

mindennemű egyéb

Strassfurti kainitot,

Műtrágyafélét, azonkívül

Strassfurti kálitrágyasót 40% káli

Rézgáliczot (98—99%) elismert kitűnő
minőségben legolcsóbban

tartalommal, továbbá

szállít a

**„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság**

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.